

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) - 22

Nr. 4 (111) 1969 balandžio 30

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

Šiemetinė BENDRUOMENĖS t a r y b o s s e s i j a

Vyriausiojo Vokietijos Lietuvių bendruomenės organo - Tarybos sesijos yra svarbūs įvykiai to krašto lietuvių gyvenime. Jos išklauto įvairių Bendruomenės organų ataskaitinius pranešimus, taria dėl jų savo žodį, nusmaigsto gaires ateičiai, nutaria kultūrinius, finansinius bei administracinius planus ateinantiesiems metams ir išrenka vadovaujamus organus.

Vokietijos Lietuvių bendruomenės taryba šiais metais posėdžiavo kovo 14,15 ir 16 d.d. Romuvoje. Praeitame numery dėl vietos stokos tegalėjome išspausdinti tik trumpą sesijos darbų aprašymą. Šiame numery talpiname kiek sutrumpintus pranešimus, nušviečiančius nuveiktus darbus ir užmojus ateičiai.

Kr. v a l d y b o s p i r m i n i n k o p r a n e š i m a s

1. 1968 kovo 31 Kr. tarybos išrinkta Kr. valdyba taip pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Jonas K.Valiūnas, vicepirmininkas kun.Br. Liubinas, išdininkas Jurgis Barasas, sekretorė Ona Bartusevičienė ir narys jaunimo reikalams Arvydas Lingė.

Keturi Kr.V-bos nariai gyveno palyginti netoli nuo V-bos būstinės, todėl nebuvo sunku susirinkti pasitarimų.

Kadencijos metu Kr. valdyba turėjo 12 posėdžių.

2. T a r n a u t o j a i . Pradžioje kadencijos Kr. valdyboje dirbo 3 tarnautojai - buhalteris R.Schulz, raštininkė V.Povilavičienė ir reikalų vedėjas V.Bartusevičius. Nuo 1968 liepos 1, pradėjus veikti Vasario 16 gimnazijos kuratorijai, raštininkė buvo atleista, V.Bartusevičius perėjo gimnazijos žinion, o tuo pat metu pasamdytas teisin. J.Lukošius perėmė raštvedybos ir reikalų vedimo darbus. Buhalteris pasiliko tas pats.

3. A p y l i n k ė s . 1968 metų pradžioje pradėtas Vokietijos Lietuvių bendruomenės narių perregistravimas tęsiamas. Rinkimų į Kr. tarybą metu (1968.XI.23) buvo užregistruoti 794 nariai, susitelkę į 31 apylinkę. Šiuo metu yra 853 nariai (neskaitant šeimų narių) ir 33 apylinkės.

Šios Kr. valdybos kadencijos metu buvo atgaivintos kelios apylinkės, kaip Lebenstedt-Salzgitter, Krefeldo, Mainz'o, Dortmund, Miesau. Savo laiku nemažai triukšmo sukėlęs narių perregistravimas davė ir naudos: dabar tiksliai žinomas narių ir apylinkių skaičius. Soli-

darumo įnašų už 1968 surinkta 4.188,59 DM (1967 įplaukė 2.746,45 DM)

4. Kr. valdybos įgaliojimai ir jų veikla. Įvairiuose Federal.Vokietijos kraštuose Kr. valdybai atstovavo šie įgaliotiniai: Baden-Württemberge - Z.Glemžicnė, Bavarijoje - E.Rugienienė, Bremene - B.Skruodis, Hamburge - kun.V.Šarka, Žem.Saksonijoje - V.Šukys, Nordrhein-Westfalijoje sudaryta kolektyvinė atstovybė, susidedanti iš G.Šimkevičiaus, A.Blinkevičiaus (abu iš Bocholto) ir L.Vilčinsko (iš Hageno), Rheinland-Pfalz'e ir Saare - kun.Br.Liubinas ir Schleswig-Holsteine - Pr.Liebus. Nevisiems įgaliotiniams pavyko gauti lėšų jų kraštuose gyvenančių lietuvių kultūrinei veiklai, o kai kuriems pasisekė tik nežymias sumas išrūpinti. To nepaisant, apylinkės išvystė gyvą veiklą, daugeliu atvejų savo lėšomis. Kr. valdyba stengėsi, kiek galėdama, jų veiklą paremti.

Iš įgaliotinių veiklos apyskaitų turime tokį vaizdą. Iš Baden-Württembergo vyriausybės PLB Stuttgarto apylinkė gavo 1.250,--DM. Įvairiems minėjimams, vargo mokyklai, biuletenio leidimui, eglutei ir kit. išleido 3.557,19 DM. Skirtumas padengtas iš aukų, BALFO paramos, loterijos ir kit. Iš Bavarijos vyriausybės gauta 1.500,--DM, kuriomis paremta Muncheno ir Memmingeno apylinkių vargo mokyklos ir tautinių šokių grupės.

Iš Hamburgo vyriausybės nepavyko nieko gauti. PLB Hamburgo apylinkė visas veiklos išlaidas turėjo dengti savo ištekliais. Nordrhein-Westfalijos kraštas kurį laiką buvo be įgaliotinio. Tik nuo šių metų pradžios Kr. valdybai pasisekė sudaryti kolektyvinę atstovybę iš aukščiau suminėtu asmenų. Pereinamuoju laikotarpiu Kr. valdybą prašė ir gavo iš Nordrhein-Westfalijos vyriausybės 1.500,--DM. Ši suma įgalino ją prisidėti prie Pabaltijo kultūros dienų Düsseldorf'e (1968.XI.9 - 17) programos išpildymo.

Iš Rheinland-Pfalz'o vyriausybės praeitais metais nieko negauta, o šiais metais ji paskyrė 500,--DM centriniam Vasario 16 minėjimui kovo 1 Mainz'e suruošti.

Schleswig-Holsteino vyriausybė buvo paskyrusi 2.400,--DM, bet iš šios sumos pasinaudota tik 1.275,59 DM. Trūko bendradarbiavimo su apylinkėmis ir liet. organizacijomis.

5. Vargų mokyklų skaičius yra sumažėjęs iki 4-rių dėl stokos mokytojų, nors lėšų joms galima gauti lengviau negu kitiems reikalams.

Šiuo metu veikia šios vargo mokyklos:

Memmingene	"	Žib.Pagels-Povilavičiūtė,
Münchenė	"	J.Laukaitis,
Osnabrück-Vehrte	"	V.Rudys ir
Stuttgartė	"	E.Lucienė.

6. Kultūrinė veikla apylinkėse žymiai priklausė nuo jų dydžio (narių skaičiaus), turimų išteklių, inteligentinių pajėgų. Aišku, kad didesnėse apylinkėse buvo įmanomiau suruošti daugiau minėjimų, koncertų, suvažiavimų ir kitokių renginių. Savo veikla išsiskyrė Hamburgo, Kėlno, Stuttgarto, Muncheno, Memmingeno apylinkės. Nuo jų neatsilikti stengėsi Kaiserslauterno, Schwetzingeno ir kiti lietuvių telkiniai.

Kr. valdybos pastangomis, ar prisidedant bent finansine parama, pasisekė suorganizuoti šiuos didesnio masto renginius:

a) kartu su latviais ir estais birželio įvykių minėjimą 1968 birželio 16 Kaiserslauterne. Išskilmėse dalyvavo apie 500 asmenų. Paskaitą skaitė prof.J.Eretas, tautinius šokius šoko Vasario 16 gimnazijos mokiniai, vadovaujami mokyt.E.Tamošaitienės, skambino latvių pianistė Winters. Minėjimas rado atgarsį spaudoje.

- b) Solistės J.K r i š t o l a i t y t ė s - D a u g ė l i e n ė s iš JAV-bių koncertai surengti Vasario 16 gimnazijoje (1968.VII.12), Schwetzingene (1968.VII.19) ir Kaiserslauterne (1968.VII.21) praėjo su dideliu pasisekimu ir pritraukė daug klausytojų.
- c) E u r o p o s l i e t u v i ū j a u n i m o s u v a ū i a - v i m a s buvo surengtas Vokietijos Lietuvių bendruomenės jaunimo sekcijos liepos 28 - rugpiūčio 1 Romuvoje. Jame dalyvavo 61 asmuo iš 4-rių kraštų. Buvo keletas paskaitų, daug diskusijų, šokių ir dainų ir kitokių pramogų.
- d) Hamiltono lietuvių tautinių šokių grupė GYVATARAS, kanadiečių pasiūstas atstovauti Kanadai tarptautiniame folkloro festivaly Prancūzijoje, 1968 rugpiūčio pradžioje šoko XVIII-ajame Persekiojamos Bažnyčios (Kirche in Not) kongrese Kőnigsteine (Taunus) ir XV-oje Vokietijos lietuvių studijų savaitėje Romuvoje, kur šokėjai keletą dienų svečiavosi.
- e) X V s t u d i j ū s a v a i t ė buvo surengta rugpiūčio 4 - 11 d.d. Romuvoje. Jos dalyvių skaičius pasiekė 150, o su svečiais - net 300. Perskaityta 10 paskaitų. Paskaitininkai sukviesti iš įvairių kraštų: rašytojas R.Spalis ir inž.Vilčinskas iš Anglijos, prof.Rabikauskas ir diplomatas St.Lozoraitis, jr. iš Romos, ekonom. R.Bačkis iš Paryžiaus, dr.Čeginskas iš Švedijos, prof.Ivinskis, dr. Grinius, senj.kun.Keleris ir kun.Rubikas iš Vokietijos. Moderavo V. Natkevičius, MA. Savaitės programa buvo apvainikuota aktorės Aldonos Eretaitės rečitaliu nuo Maironio iki Brazdžionio ir Mannheimo miesto teatro kvarteto koncertu, kuriame buvo pagroti M.K.Čiurlinio ir kitų lietuvių kompozitorių kūriniai.
- f) V a i k ū v a s a r o s s t o v y k l a vyko rugpiūčio 13 - 28 Romuvoje. Katalikų sielovadai atsisakius rengti vaikų stovyklą, to darbo teko pirmą kartą imtis Kr. valdybai. Trumpas pasirengimo laikas ir lėšų stoka sudarė nemaža sunkumų. Nedaug tesusirinko ir vaikučių - tik 36, nes tuo metu šiaurės Vokietijoje buvo jau prasi-dėjęs mokslas. Mažuosius stovyklautojus prižiūrėjo, mokė ir links-mino vadovė Aina Grinienė, kun.Dėdinas, A.Laukaitis, Kr.Pauliuke-vičiūtė, dr.Čeginskas, mokyt.Krivickas ir Bartusevičius, Ir.Krivic-kienė ir Bartusevičienė, Nevulis ir Šiušelis. Iš BALFo gauta 750 dol. parama vaikų stovyklai išgelbėjo Kr. valdybą iš didesnių finansinių sunkumų.
- g) Kr. valdyba prisidėjo prie Pabaltijo kultūros dienų surengimo lapkričio 9-17 Dūsseldorfe. Ta proga buvo suruošta liaudies meno ir pašto ženklų paroda. Iš lietuvių pusės daug savų medžio drožinių (77 eksp.) išstatė St.Motuzas iš Vechtos, o O.Boehm'ienė parodė lie-tuviškų pašto ženklų rinkinį. Lapkričio 15 įvyko spaudos konferencija ir pabaltiečių atstovų pri-ėmimas pas Dūsseldorfo miesto burmistraž. Lapkričio 16 Robert Schuman salėje įvyko didelis pabaltiečių folkloro koncertas, kuriame lietu-viams atstovavo sol.M.Panse ir mokyt.E.Tamošaitienės vadovaujama Va-sario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė, kuri buvo ypatingai šiltai sutikta. Vietinės vokiečių gimnazijos styginis orkestras pagrojo lietuviškos muzikos kūrinių.
- Pabaltijo kultūros dienos buvo baigtos buv. ministerio D.Grundmann'o labai įdomia paskaita ir estų, latvių bei lietuvių poetų kūrinių deklamavimu vokiečių kalba.
- h) L i e t u v o s k a r i u o m e n ė s 5 0 - č i o minėjimai buvo suruošti Mainz'e, Mūnchene, Kaiserslauterne, Schwetzingene ir kitur.
- i) V a s a r i o 1 6 c e n t r i n ė m i n ė j i m a Kr. valdyba suruošė š.m. kovo 1 Mainz'e. Šventėje dalyvavo apie 600 asmenų. Turiningą paskaitą skaitė bundestago narys dr.Werner Marx. Meninę programą atliko Vasario 16 gimnazijos choras ir tautinių šokių gru-pė, mokyt.E.Tamošaitienė ir R.M.Tamošaitytė. Dalyvių nuomone, ren-

ginyms buvo nusisekęs.

7. Kr. valdybos I n f o r m a c i j a s iki 1968 liepos pradžios redagavo mokyt. V. Bartusevičius, o nuo rugpiūčio redagavimą perėmė žurnalistas J. Lukošius. Šios Kr. valdybos kadencijos metu buvo išleista 11 Informacijų numerių. Nuo rugsėjo 8, pradėdant Nr. 8/9 (103/104), Informacijos siuntinėjamos visiems pilnateisiams Vokietijos Lietuvių bendruomenės nariams.

8. Kr. tarybos 1968 kovo 30 nutarta steigti V a s a r i o 16 g i m n a z i j o s k u r a t o r i j a susirinko pirmo posėdžio balandžio 28 ir pradėjo veikti liepos 1.

9. Vokietijos Lietuvių bendruomenės krašto tarybos rinkimai įvyko 1968 lapkričio 23.

10. B a i g i a m o s i o s p a s t a b o s. Po Vasario 16 gimnazijos kuratorijos įsteigimo lauktas darbo sumažėjimas Kr. valdyboje tik dalinai įvyko. Narių perregistravimas, paruošiamieji Kr. tarybos rinkimų darbai ir kai kurių asmenų trukdymai sudarė Kr. valdybai nemažai bereikalingo darbo. Dėl finansinių išteklių stokos (nevisa iš Bonnos prašyta parama buvo gauta) nebuvo galima įvykdyti visų užsimojimų.

Baigdamas pranešimą, Kr. valdybos pirmininkas J.K. Valiūnas padėkojo Kr. tarybai už pasitikėjimą, o Kr. valdybos nariams už padėtas pastangas ir sklandų bendradarbiavimą.

----- xXx -----

V a s a r i o 16 g i m n a z i j o s k u r a t o r i j o s p i r m i n i n k o V . N a t k e v i č i a u s p r a n e š i m a s

Didž. gerb. Krašto tarybos nariai,

Noriu su jumis pasidalinti gimnazijos rūpesčiais ir prašyti paramos, kad didysis lietuviybės židinys Vokietijoje neužgestų, o vis skaidriau degtų ir lietuviybės šiluma mus visus gaivintų. Visų pirma keletas statistinių duomenų, iš kurių bus galima padaryti tam tikrų išvadų.

1. Pereitų mokslo metų pradžioje, 1967 m. rugsėjo mėn., gimnazijoje buvo 103 mokiniai (naujų įstojo 33). Šių mokslo metų pradžioje, 1968 rugsėjo mėn., gimnazija turėjo 101 mokinių (naujų įstojo 21, dabar yra 99). Jei šiais mokslo metais mokinių skaičius paliko beveik toks pat kaip pereiniais, tai tik todėl, kad, palyginti, iš gimnazijos išstojo nedaug: visai nebuvo abiturientų, gana daug mokinių, kurie būtų su vad. "vidurine branda" (mittlere Reife) išėję iš gimnazijos, paliko antriems metams. Taigi, normaliomis aplinkybėmis mokinių skaičius šiais mokslo metais vargu ar būtų 100 pasiekęs. Tai rodo, kaip reikia rūpintis mokinių skaičiaus didėjimu. Kita statistika šį reikalą konkrečiau pailustruos.

2. Kaip pasiskirsto mokiniai pagal atskirus Vokietijos kraštus?

Iš Baden-Württembergo	9	mokiniai,	iš Bavarijos	15	mokinių,
" Bremeno	0	"	" Hamburgo	8	"
" Žem. Saksonijos	1	"	" Hesseno	6	"
" Nordrhein-Westfal.	33	"	" Saaro	4	"
" Schleswig-Holst.	2	"	" Rheinland-		
" Užsienio (Anglijos)	1		Pfalzo	22	"

Krinta į akis, kad maža mokinių duoda Žem. Saksonijos kraštas, Hamburgas, Schleswig-Holšteinas ir Baden-Württembergas. Akivaizdu, kad atsilieka Vokietijos šiaurė, nors čia lietuvių nemažiau kaip Pietuose.

Kas dėl to kaltas? Galimas dalykas, kad didelis atstumas nuo Htt-

tenfeldo kai kuriuos Šiaurės Vokietijoje gyvenančius tėvus atbaido leisti savo vaikus lietuviškon gimnazijon. Yra betgi kitų svarbesnių priežasčių. Ten bendruomenės veikėjai ir kunigai, tiek katalikų, tiek evangelikų, kreipia per maža dėmesio, kad tėvai siųstų savo vaikus gimnazijon. Yra aišku, jog ten bendruomenės veikėjai ir kunigai nėra užmezgę apgalvotų ir sistemingų ryšių su lietuviškomis šeimomis, kurios turi mokyklinio amžiaus vaikų.

Ryšių stiprumu negali pasigirti ir ne viena Pietų Vokietijos lietuvių apylinkė. Kad rūpesčio gimnazija maža, rodo ir tai, jog į neseniai gimnazijos išsiuntinėtus prašymus bendruomenės apylinkių pirmininkams ir kunigams surašyti šeimas, kuriose yra gimnazijai tinkamų mokinių, atsiliepė vos trys, nors bendruomenės apylinkių yra 33, o pastoracijoje dirbančių lietuvių kunigų 13.

3. Dar viena statistika pilnesniam vaizdui apie gimnaziją susidaryti. Šiuo metu gimnazijoje yra, kaip minėta, 99 mokiniai, iš jų 72 katalikai ir tik 27 evangelikai. Atkėlus gimnaziją iš Diepholzo į Hüttenfeldą, 1954 ir pora metų po to joje buvo katalikų ir evangelikų maždaug po lygiai. Matyt, ir čia per maža rūpesčio iš evangelikų pusės.

4. Jei paklaustumėte, kas leidžia vaikus Vasario 16 gimnazijon, tai atsakymas būtų - liaudis. Beveik visiškai gimnazijai savo vaikų neduoda lietuviai inteligentai. Iš tų 99 mokinių tik vieno tėvas - akademikas! Daugumas tėvų - darbininkai, smulkūs tarnautojai; vadinamos turtingesnės miesčionijos, viduriniojo mokslo tėvų tik 2-3. Inteligentų - gydytojų, daktarų ir kitokių, daugiausia susitucusių su svetimtautėmis-svetimtaučiais, turime kelias dešimtis, beveik visi jie save priskiria naujųjų "bajorų" luomui ir savo vaikus teleidžia į svetimas mokyklas ir nemano jų nė namuose mokyti lietuviškai. Taigi, kaip ir tautinio atgimimo, AUŠROS ir VARPO, laikais Vokietijoje daugybė inteligentų eina su kitataučiais, lietuviškumo sargais paliko pilkoji liaudis.

5. Pereinu prie gimnazijos vidaus problemų. Dėstomoji gimnazijos kalba yra lietuvių. Deja, į pirmąją klasę ateina vis daugiau mokinių, visiškai nemokančių lietuviškai. Šiais mokslo metais iš į I kl. įstojusių 15 vos 1 kalbėjo laisvai lietuviškai, pora žinojo keletą lietuviškų žodžių, visi kiti lietuviškai visiškai nemokėjo. Dėl to pirmoje klasėje dėstomoji kalba turi būti vokiečių. Nuo trečios klasės betgi dėstoma lietuviškai. Tik pačiose aukščiausiose klasėse dėstomoji kalba tiek vokiečių, kiek ten mokomieji dalykai (pvz. anglų, lotynų kalbos, matematika) bus laikomi per brandos egzaminus vokiškai.

Lietuvių kalbos reikalavimai pakelti. Jie bus ir toliau keliami. Turi būti pasiekta padėtis, kad gimnazijoje mokiniai savo tarpe bent nuo 3-4 klasės visuotinai kalbėtų lietuviškai. Be abejo, lietuvių kalbos vartojimas viešai tėra išcrinis mokinių lietuviškojo sąmoningumo ženklas. Jam pagrindas dedamas šeimoje. Todėl pastangos šia linkme turi būti stiprinamos per bendruomenės apylinkes, kurios daug labiau turėtų rūpintis lietuviybės palaikymu šeimose nei iki šiol. Šeima ir vargo mokykla turi išmokyti vaiką lietuviškai. Tik tada gimnazija galės jį suformuoti sąmoningu lietuviu!

Visų pirma turi išnykti iš šeimos galvojimas, kuris leidžia vaikui daryti išvadą, jog su lietuvių kalba netoli tenuvažiuosi, net kam ji iš viso reikalinga. Gimnazija niekad nepasieks savo lietuviškojo tikslo, jei šis siekimas bus griauzamas šeimos. Verta mums visiems įsidėmėti, kad net Vokiečių pabėgėlių ministerija, duodanti gimnazijai du trečdalius reikalingų lėšų, pabrėžia, kad jai ne tiek svarbu didelis gimnaziją baigiančių skaičius, o daug svarbiau - kad gimnazija būtų lietuviybės židinys, kad ji lietuvius išleistų. Nepaslaptis, kad lietuviškoji gimnazija dažnai tėvui ir motinai rei-

kalinga tik tada, kai vaikas nepaveža vokiečių gimnazijoje, dažniausiai - kai jis išvis vokiečių gimnazijai netinka. Tai nerodo kai kurių tėvų lietuviško susipratimo; priešingai, tai liudija tik gryną materialinį apskaičiavimą, besirūpinant vien vaiko medžiagine ateities gerove. Gimnazija tada tarnauja ne lietuvybei palaikyti ir jai ugdyti, o ribotų gabumų vaikam užtikrinti lengvesnį ir geresnį gyvenimą. Šitoks tėvų ir vaikų nusiteikimas, be abejo, ruošia gimnazijai ir lietuvybei laidotuves. Gimnazija galės ateity, o ir dabar laikytis tik idealistiniu visų mūsų, vadinamos liaudies ir vadinamos inteligentijos, įsitikinimu ir visų mūsų idealistiniu darbu: jai mokyti ir auklėti atiduodame savo geriausius ir gabiausius vaikus, kad jie įaugtų į mūsų tautą ir jai dirbtų. Tai didysis lietuviškosios bendruomenės uždavinys, ryžtantis išlaikyti Vasario 16 gimnaziją.

5. Sielojantis lietuvybės perdavimu mokiniams, labai svarbu, kokie mokytojai juos moko ir auklėja. Šiuo metu gimnazijoje yra 21 mokytojas, bet iš jų tik 13 dirba pilnu etatu. Tik 5 mokytojai yra vokiečiai, iš jų tik 2 dirba pilnu etatu. Betgi lietuvių mokytojo amžius vidurkis yra 51 metai, vokiečio 26! Žinant, kad žmogaus darbingumas jau su 40 metų silpsta, kad mokiniams, ypač šių dienų, daro išpūdį jaunas mokytojas, išvados savaime paršasi lietuvių mokytojo ir pačios lietuvybės nenaudai. Juo labiau, kad vokiečiai mokytojai daugiausia mokė vyresnius mokinius. Tėra tik vienas jaunas mokytojas lietuvis, gimnazijos auklėtinis, pilnai jai angažavęsis. Mano pastangos, lankant pereitą vasarą šalpos būrelius Amerikoje ir Kandoje, gauti jaunų akademikų gimnazijai nuėjo niekais. Mano noras buvo vieneriems ar dvejiems metams gauti ką tik aukštuosius mokslus baigusį jauną akademiką (bent vieną!), kuris turėtų pamokų gimnazijoje nedaug, svarbiausia - bendrautų su mokiniais laisvalaikiu, su jais žaistų, kalbėtų su jais lietuviškai ir tokiu būdu savaime juos pratintų vis labiau vartoti lietuvių kalbą. Vyksta ne vienas tokių lietuvių akademikų, susižavėjęs vad. "taikos korpuso" idėja, į Afriką, bet į Europą, pas lietuvius, jiems per prasta...

Šiek tiek vilčių teikia paskutinių metų abiturientai, kurie žadą studijuoti gretimame Heidelbergo universitete ir po poros trejetos metų studijų padėti gimnazijai, pakeičiant aukštesnėse klasėse vokiečius. Jei jų idealizmas neišblės, gal vieną antrą jau baigusį studijas, pavyks gauti ir pilnam mokytojo etatui.

Šiaipjau iš 16 lietuvių mokytojų 11 yra baigę aukštąjį mokslą, iš 5 vokiečių yra 3 su aukštuoju mokslu. Vokiečių mokyklų priežiūros įstaiga (Oberschulamt'as) mokytojų pasiruošimo atžvilgiu jokių priekaištų nėra padariusi ir šita prasme su ja santykiei normalūs. Mokslo lygis gimnazijoje nėra žemas, nevengiama palikti mokinius antrus metus, jei tingi mokytis ar trūksta gabumų. Šiomet yra trys abiturientai, kurie visi normaliomis sąlygomis turėtų egzaminus išlaikyti. (Jie Weinheimio vokiečių gimnazijoje jau prasidėjo).

7. Rinta gimnazijos vidaus problema yra bendrabutis. Ne vien pats pastatas, kuris griūva ir kuriame tampa pavojinga mokinius laikyti. (Naujo bendrabučio statybai pramatytas atskiras darbotvarkės punktas. Svarbiau, kad neįmanoma surasti auklėjimui tinkamų žmonių. Išvis reikia atsiminti, kad normaliam bendrabuty Vokietijoje be bendrabučio vedėjo maždaug 20 mokinių turi dar specialų auklėtoją, kuris visai neturi pamokų ar tik kelias. Tuo tarpu mūsų gimnazijoje yra 55 berniukai ir 44 mergaitės. Taigi normaliai tiek berniukams, tiek mergaitėms dar reiktų 2 auklėtojų. Vien auklėjimu mūsų gimnazijoje turėtų užsiimti 6 žmonės, o jų teturime tik 2. Vis dėl to visiškai objektyviai reikia konstatuoti, kad ir geriausiems vokiečių bendrabučiams nepasiseka tinkamai išauklėti mokinių; pašalinimas iš vokiečių bendrabučių dažnai praktikuojamas, mokinių dorinis jausmas gerokai sunykęs. Mūsų mokiniai pastaruoju atžvilgiu stovi aukščiau.

Šitai liudija tiek mūsų abiturientai, susidūrę su vokiškųjų bendrabučių auklėtiniais universitetuose, tiek vokiečių mokinių laikraščiai, reikalaują gimnazijose "meilės kambarių" orgijoms. Betgi nihilistinės nuotaikos nėra visiškai svetimos ir vienam kitam mūsų mokinių. Ir būtų naivu tikėtis ko kita, kai aplinka - garsieji Illustrierte, kinas, pigioji lektūra, "naujosios kairės" kurstytojai - brukte bruka kiekviename žingsny už gimnazijos ribų nihilistines pažiūras ir hedonizmą.

8. Materialiniu atžvilgiu gimnazija šiuo metu laikosi geriau nei bet kada praeity. Pereitais metais iš būrelių surinkta apie 10.000,- daugiau nei 1967. Vokiečių pabėgėlių ministerija savo paramą padidino 81.000,- o metų gale dar specialiai pridėjo remontams 27.000,-. Todėl galėjo būt pakeltos mokytojams algos. (Jos dabar siekia etatiniam mokytojui maždaug 1.000,- o vis dėlto vokiečių gimnazijų mokytojas gauna beveik dvigubai!). Buvo galima įvykdyti ir būtinus remontus bendrabuty: baigti prausyklų ir išviečių taisymai, perdirbti laiptai, išdėti plytelėmis takai prie klasių pastato, bus dar užsėta žolė. Mokinių maistas pereitų metų gale pagerintas. Dėl jo niekas negali skųstis: jis yra pakankamas ir įvairus.

9. Pabaigoje norėčiau dar keletą žodžių pasakyti apie naująją gimnazijos laikytoją - Kuratoriją. Ji sukurta, kaip žinote, maždaug prieš metus. Jos beveik reikalaute reikalavo vokiečiai, kuriems buvo sunku suprasti, kad gimnazijos laikytojas yra kelis šimtus ar net tūkstančius narių turinti lietuvių bendruomenė. Visos privačios gimnazijos Vokietijoje turi specialias nedideles organizacijas, kurios jomis rūpinasi. Taip yra ir su latvių bei vengrų gimnazijomis. Buvo noro ir pačių lietuvių tarpe atskirti gimnaziją nuo bendruomenės šiek tiek akivaizdžiau, tačiau jokių būdu jos neišskirti iš bendruomenės. Todėl ir nusistatyta, kad bendruomenė Kuratorijoje turės daugiausia atstovų: iš 11 nuolatinių narių bendruomenės taryba ir valdyba turi 5 atstovus. Pagal Kuratorijos statutą dar po vieną atstovą Kuratorijon siunčia Lietuvių katalikų sielovados Vokietijoje direktorius, Lietuvių evangelikų sielovados Vokietijoje senjoras, BALFas, Lietuvių fondas, kun.Sugintas, pati gimnazija deleguoja savo direktorių.

Kuratorija iš pradžių turėjo 7 narius, būtent 5 bendruomenės atstovus, Katalikų sielovados atstovą ir gimnazijos direktorių. Rugpiūčio mėn. savo atstovą paskyrė Lietuvių evangelikų sielovados Vokietijoje senjoras. Taigi, šiuo metu Kuratorijoje yra 8 nariai, tuščia tik viena bendruomenės vieta (vietoje a.a.Simonaičio Kr.taryba vėliau išrinko dr.V.Lėnertą). BALFas yra pramatęs savo atstovą irgi skirti, tam yra principinis sutikimas. Savo atstovą yra paskyręs ir kun.Sugintas, tik tas atsisakė skyrimą priimti. Manau, kad didysis gimnazijos rėmėjas netrukus suras kitą atstovą. Visai atsisakė atstovą skirti Lietuvių fondas. Jam tai didelė naujiena: į jokiais organizacijas savo atstovų neskiria.

Kuratorija perėmė gimnazijos tvarkymą nuo pereitų metų liepos mėn. Jos prieky yra 3 žmonių valdyba, kuri yra vykdomasis Kuratorijos organas. Kuratorija be jokių sunkumų gavo e.V. (eingetragener Verein) teises ir todėl yra pilnateisis gimnazijos šeimininkas. Ant jos pečių užgriūva ne tik sunkūs ir painūs eiliniai gimnazijos reikalai, bet, atrodo, užgrius ir bendrabučio statyba.

Kuratorijos ir gimnazijos vardu nuoširdžiai dėkoju bendruomenės valdybos ir tarybos, buvusios ir dabartinės, nariams už tai, kad jie nuoširdžiai gimnazija rūpinosi ir rūpinasi. Kartu prašau atkreipti dėmesį į tas gimnazijos problemas, kurios čia buvo keltos, jas diskutuoti ir padaryti sugestijų ateities darbams. Bendruomenė ir gimnazija yra surištos nesutraukomais ryšiais. Todėl nuoširdi bendruomenininkų parama gimnazijai yra būtina. Gimnazija bendruomenei atsilygins tuo, kad į jos eiles įjungs jaunų energingų jėgų lietuvišioms darbui tęsti.

Vokietijos Lietuvių bendruomenės veiklos perspektyvas

Kr. tarybos sesijai pateikė Kr. valdybos vicepirmininkas kun.Br.Liubinas.

I. Organizacinė plotmė
Jis nurodė, kad 1967 lapkričio 16 Weinheimo teisme įregistruotasis Bendruomenės statutas įgalino mūsų organizaciją įreminti. Pagaliau žinoma kiek turima narių ir kas jie yra.

Šiai Tarybai pirmoj eilėj tektų susirūpinti apylinkių veiklos su-
gyvinimu ir sustiprinimu. Dvi priemonės galėtų paveikiai prie to
prisidėti: a) galimai greičiau sušaukti apylinkių vadovų suvažiavi-
mą, kuriame turėtų gimi konkretūs ateities veiklos apylinkėse pla-
nai; b) pavesti vienam Kr. valdybos nariui palaikyti nuolatinį ryšį
su apylinkėmis, sudarant jam galimybę jas visas aplankyti ir vietoj
susidaryti tikrovės paveikslą.

Nepaslaptis, kad mūsų Bendruomenėje yra atsiradę nesugyvenimo ženklų,
kartais net liguisto palinkimo į priekabes ir bylas. Čia tektų
Kr. tarybai imtis lyginančio vaidmens.

Organizacijos rémuose, kiek tai imanoma, neužmirština né teisinė
bei socialinė globa. Socialiniais, ypač šalpos reikalais palaikyti-
nas glaudus ryšys su BALFu, kuris iš savo pusės labai pageidauja
glaudaus bendradarbiavimo su mūsų Bendruomene.

Teisinei globai tektų skirti daugiau dėmesio, gal kaip nors tai
įjungiant į Garbės teismo uždavinius.

II. Lietuvių vybės išlaikymas ir ugdymas

Vasario 16 gimnazija Bendruomenei turi ir toliau likti pagrindiniu
jos rūpesčių vaiku. (Jos problemos išdėstytos Kuratorijos pirminin-
ko pranešime). Aišku, kad tik tada gimnazijon pavyks sutelkti pa-
kankamai gerų mokinių, kai lietuvių šeimose lietuviškumu bus rūpi-
namasi jau ir priešmokykliniame, o ypač mokyklos lankymo amžiuje.
Bendruomenė šeimoms gali ateiti į talką per vargo mokyklas ir vasa-
ros vaikų stovyklas. Vargo mokyklos, atvirai pasakius, miršta. Trūks-
ta mokytojų. Kr. valdybai reiktų pagalvoti, kaip tą trūkumą pašalini-
ti. Būtina įtraukti jaunimą, buvusių Vasario 16 gimnazijos
moksleivius. Čia turi užsimegzti gyvas bendradarbiavimas su Jaunimo
sekcija ir, eventualiai, su kitomis jaunimo organizacijomis. Rengti
ni kursai vargo mokyklų mokytojams, sušauktinas visuotinis buvusių
Vasario 16 gimnazijos mokinių suvažiavimas. Vaikų vasaros stovyklas
ilgus metus organizuodavo Lietuvių katalikų sielovada. Pernai ji nuo
to darbo pasitraukė ir greitosiomis teko suorganizuoti vaikų stovyk-
lą Kr. valdybai. Šiemet vaikų stovykla jau turi būti planuojama
tuoj pat.

Veiklą jaunimo tarpe nėra mirusi. Jaunimo sekcija pernai suruošė vi-
są eilę gražių renginių. Pradėjo judėti ir studentija. Jaunimas da-
lyvauja Bendruomenės veikloje, ką parodė šiemetiniai Kr. tarybos
rinkimai, jis lankosi lietuviškuose parengimuose, apie ką liudija
šiemetinis Lietuvos nepriklausomybės minėjimas Mainze, Munchene ir
kitur. Jis net jungiasi į lietuviškas partijas, kas aiškiai matyti
iš lietuvių socialistų organizavimosi. Jaunimas turi savo leidinį
"Jaunimo žodį". Gali būti įvairių nuomonių apie vieną ar kitą to
laikraščelio straipsnelį, tačiau aišku, kad jis stengiasi lietuviš-
ką jaunimą išjudinti lietuviškajam gyvenimui ir veiklai. Bendruc-
menės uždavinys skatinti ir remti Jaunimo sekcijos darbus, jos už-
davinyms padėti lietuviškajai studentijai, o taip pat ir jaunimo or-
ganizacijoms, ar tai būtų skautai, ar ateitininkai, ar kokia kita
organizacija.

Nepaprastos svarbos lietuviškajai Bendruomenei yra lietuviškų šeimų
kūrimas. Žinoma, tiesiogiai čia negalima nieko atsiekti, nes šeima
yra labai giliai asmeniškias dalykas, išplaukias iš asmeninio apsi-
sprendimo. Tačiau Bendruomenė turėtų stengtis sudaryti progą jaunuo-
liams susitikti savo tarpe. Gal tada užsimegztu vienas kitas ryšys,
vėliau nuvesias į lietuvišką šeimą...

Prie priemonių lietuvių išlaikyti ir ją ugdyti priklauso ir lietuviškojo folkloro puoselėjimas. Dėkui Dievui, dar tebeveikia keletas tautinių šokių grupių. Jų tvirtovė – Vasario 16 gimnazija. Romuvoje puoselėjama taip pat lietuviška daina ir net vaidyba. Gražiai darbuojasi Memmingeno apylinkės šokėjai, dainininkai, na ir drožinėtojas. Šoka muencheniškiai, koelniškiai. Liaudies meno drožinius gamina ir platina Vechtoje gyvenantis p. Motuzas. Yra meninių pajėgų ir kitur, tik jas reikėtų atrasti ir paskatinti į darbą. Aišku, kad čia priklauso ir audėjėlės, kurių yra Hüttenfelde, Lübecke ir kitur.

Konkretus uždavinys būtų pastatyti lietuvišką kryžių Romuvoje. Ar tai nebūtų gražus 25 metų tremties paminėjimas?

Lietuviškosios kultūros apsiareiškimo viena išpūdingiausiųjų vietų yra tradicinė lietuviškųjų studijų savaitė. Ją tenka tik toliau vis uolumu puoselėti ir globoti. Ypač kai yra aiški tendencija įsijungti į jos darbus akademiniam lietuvių jaunimui.

Atkreiptinas dėmesys į lietuviškąją spaudą. Savo laikraščio Vokietijoje neturime. Jį mėgina atstoti Kr. valdybos Informacijų biuletėnis, kuris nuo praėitų metų rudens siuntinėjamas visiems Bendruomenės nariams ir kitiems jo pageidaujantiems lietuviams. Tačiau laisvajame pasaulyje yra daug lietuviškų laikraščių. Kr. valdybai tektų vis iš naujo paskatinti savo narius prenumeruoti lietuvišką spaudą. Ypač, kad nepasiturintiems prenumeratos mokėstį žada apmokėti BALFas. Tik reikia noro.

Lietuviška knyga laukia savo skaitytojo ir iš Vokietijos lietuvių tarpo. Ją įsigyti galimybės prieinamos. Mums viena iš palankiausių priemonių yra tapti, pav. Nidos knygos klubo nariais.

Jau senokai lietuviškieji menininkai neaplanko Vokietijos lietuvių. Eina garsas iš Amerikos, kad ten būtų ir noro ir galimybių. Tektų Kr. valdybai tai išaiškinti ir suorganizuoti meno išskylą po lietuvių telkinius Vokietijoje.

Čionykščiuose lietuviuose yra ir teatrinių pajėgų. Tai rodo ypač Vasario 16 gimnazijos kalėdinės programos ir kiti jos renginiai. Reikėtų pagalvoti, ar nebūtų pravartu sunkiai paruoštus teatro dalykėlius parodyti ne tik vienam mažam būreliui, o nuvežti ir į kitus lietuvių telkinius. Praeityje tai iš dalies buvo daroma.

III. L i e t u v i š k o j i r e p r e z e n t a c i j a

Reikia aktyviai dalyvauti įvairiuose tarptautiniuose junginiuose, rengti plataus masto šventes su vokiška paskaita, lietuviška menine programa, mišria publika. Panašiai kaip iki šiol daroma centrinio Lietuvos nepriklausomybės minėjimo rėmuose. Stengtis sudominti vokiečių spaudą, radiją, televiziją lietuviškais reikalais. Žinoma, šioje srityje didelį darbą atlieka ELTA-Pressedienst. Bendruomenei tektų su ja artimai bendradarbiauti, tačiau ir savo keliu dėti pastangas kur tik įmanoma įeiti į Vokietijos informacijos šaltinius.

IV. P o l i t i n ė v e i k l a

Kadangi Vokietijoje jokių lietuvių politinių veiksmų nėra, tikėtų Bendruomenei sudaryti savo rėmuose politinę komisiją, kuri, reikalui atsiradus, reaguotų mums norima prasme į Vokietijos politiką. Pav., šiemet vienas uždavinys būtų atkreipti dėmesį į Ribbentropo-Molotovo paktą jo 30 metų sukakties proga ir gal net reikalauti, kad Vokietija paskelotų jį formaliai negaliojančiu. Kasdieninis gyvenimas, be abejo, iškels problemų, kurios reikalaus greito, tikslaus ir išmincingo reagavimo.

V. I v a i r ū s r e i k a l a i

Lietuvai nusipelnusių mirusių žmonių telkimas į vieną vietą. Atrodo, kad geriausia tam vieta būtų Hüttenfeldas, nes čia jau natūraliai pradeda augti lietuvių kapų skaičius. Ar netiktų šalia Erdmono Simonaičio pelenų palaidoti taip pat Vydūno-Storastos žemiškuo-

siaus palaikus? O atsiras juk ir daugiau tautiečių, kurie panorės būti arti lietuviškos sodybos palaidoti. Tam reikalui gal reiktų sudaryti net specialų fondą, nes bendrąsias lėšas panaudoti vargu bebūtų galima.

Lietuvos savanorių-kūrėjų sąjunga registruoja Vokietijoje palaidotų savanorių ir kitų karių kapus. Tikėtų Kr. valdybai aktyviai bendradarbiauti, ypač prašant talkos apylinkių.

Laikas būtų pradėti rūpintis veiklos dokumentavimu. Čia reiktų pasinaudoti moderniškais priemonėmis įamžinti garsą, veiksmą, vaizdą, kitaip sakant - įsteigti veiklos archyvą.

VI. Dėl Kr. valdybos veiklos metodu

Turint galvoje, kad sunku sudaryti tokią Valdybą, kurios visi nariai turėtų pakankamai laiko dažniems bendriems posėdžiams, tektų pagalvoti, ar nevertėtų jos veiklą taip tvarkyti, kad atskiroms sritims vadovautų atskiras Valdybos narys, kuris savo srityje galėtų gan laisvai reikšti iniciatyvą, nereikalaujant visos Valdybos nutarimų dėl kiekvienos smulkmės. Pav., vienas rūpintųsi jaunimo reikalais, kitas lituanistiniu švietimu, trečias finansais, dar kitas administracija. Posėdžiai galėtų būti retesni ir juose būtų derinama tikroji veikla. Reikalų vedėjas bendradarbiautų su kiekvienu Valdybos nariu jo vadovaujamos veiklos srityje.

----- xXx -----

Iš Rinkimų komisijos pirmininko

pranešimo Kr. tarybos nariai patyrė, kad Komisija, susidedanti iš pirmininko J. Pauliukevičiaus, vicepirmininko R. Hermano, sekretorės S. Laukaitienės ir narių A. Brakausko bei P. Česūno, pradėjo darbą prametų birželio 1 ir baigė š. m. sausio 10. Savo veiklos laikotarpy Komisija išleido 7 bendraraščius, susirašinėjo su 31-os Kr. valdyboje registruotos apylinkės vadovybėmis, aprūpindama jas rinkiminėmis informacijomis ir kitokia medžiaga.

1968 lapkričio 23 rinkimuose į Kr. tarybą dalyvavo visos apylinkės. Visi nariai akivaizdiniu būdu balsavo 19-je apylinkių, dalis narių akivaizdiniu būdu ir dalis už akių balsavo 7-se apylinkėse ir visi už akių balsavo 5-se apylinkėse. Turėjo teisę balsuoti 794 nariai, balsavo 642; iš jų 465 akivaizdiniu būdu ir 177 už akių.

(Plačiau apie rinkimus žr. Kr. tarybos sesijos darbų aprašyme praeitame numery).

----- xXx -----

Kr. valdyboje ir apylinkėse

Bendruomenės ir švietimo darbuotojų seminaras

Birželio 13-15 Romuvoje įvyks apylinkių vadovų (iš kiekvienos apylinkės po du asmenis), vargo mokyklų mokytojų ir Kr. valdybos įgaliotinių visuose Feder. Vokietijos kraštuose suvažiavimas - seminaras. Suvažiavimo pradžia 19 val. Kviečiami asmenys smulkiau apie seminarą bus painformuoti aplinkraščiu.

Vaikų stovykla

Liepos 21 - rugpiūčio 10 Romuvoje ruošiamą vaikų vasaros stovyklą. Priimami visi lietuvių vaikai (berniukai ir mergaitės) nuo 10 iki 14 metų amžiaus. Stovyklai vadovaus patyrusi vaikų auklėtoja Alina Grinienė iš Müncheno. Už 3-jų savaitių išlaikymą stovykloje tėvai turės mokėti už 1 vaiko 50, --DM, už 2-jų vaikų - 80, --DM, už 3-jų vaikų - 100, --DM. Vaikus į stovyklą pristato tėvai. Neturtingos šeimos gali kreiptis į Jugend-bei Sozialamt'us paramos vaikų sto-

vyklavimui.

Tėvai, norintieji savo vaikučius siųsti stovyklauti į Romuvą, prašomi kuo greičiau įregistruoti juos Bendruomenės apylinkių valdybose.

Weinheim - Kovo 23 įvyko metinis apylinkės narių susirinkimas. Atsistojimu buvo pagerbtas prieš mėnesį miręs šios apylinkės pirmininkas Erdm. Simonaitis. Jo vieton Weinheimo apylinkės pirmininku išrinktas A. Žolynas, sekretorium ir išdininku - Ed. Voroneckas ir revizorium - M. Pūkytė.

Düsseldorff - Balandžio 7 Nordrhein-Westfalijos sostinėje įvyko atsteigiamasis vietos apylinkės narių susirinkimas, kuriame dalyvavo 11 tautiečių. Visi pasirašė perregistravimo pareiškimus ir išsirinko šią valdybą: pirmininkas M. Valaitis, sekretorius K. Balnys, kasininkas K. Gumuliauskas ir revizorius Aug. Bauras. Valdyba yra pasiryžusi nuolat didinti apylinkės narių skaičių, nes Düsseldorfėje ir jo apylinkėse gyvena daug tautiečių. Apylinkės adresas: K. Balnys, 4 Düsseldorf-Wersten, Pattscheiden Str.28.

Bad Cannstatt - Balandžio 19-20 Steinhaldenfeldo katalikų parapijos salėje įvyko lietuvių jaunimo seminaras, suorganizuotas LB Stuttgarto apylinkės valdybos, Lietuvių klubo ir Jaunimo žodžio redakcijos. Buvo pakviesta ir visa eilė žmonių iš kitur. Dalyvavo iš viso 36 asmenys, iš jų 15 jaunuolių iki 30 metų, o kiti vyresni. Jaunuoliai ir nepasiturintys seneliai gavo veltui maistą ir nakvynę, o kai kam buvo apmokėtos ir kelionės išlaidos. Finansavo Baden-Württembergo krašto vyriausybė.

Programa pradėta laisvais pašnekėsiais, kuriems vadovavo Lietuvių klubo tėvūnas dr.P.Karvelis iš Baden Badeno. Pirmiausia svarstyta kas yra jaunimas. Prieita išvada, kad lemtingoji amžiaus riba esanti 30 metų. Nagrinėta ar yra konfliktas tarp jaunimo ir senesniųjų, ieškota jo apraiškų ir priežasčių. Pasisakė jauni ir seni. Pokalbio metu prisipildė salė, taip kad tuoj po pietų buvo pradėta iš anksto paruoštoji programa. Atidarymo žodį tarė LB Stuttgarto apylinkės pirmininkas K. Šimanauskas. Susirinkimo pirmininku išrinktas KJlno-Bonnos apylinkės pirmininkas K. Dikšaitis. Įvedamąjį pranešimą skaitė dr. Karvelis, išdėstydamas mintis apie kultūrą ir natūrą ir per jas prieidamas prie pareigų Lietuvai. Diskusijoms pateikė orientacinius apsisprendimų punktus jaunimui apie Lietuvos laisvinimą ir jos valstybės santvarką.

Kr. Brazaitienė kalbėjo apie jaunimo veiklą ir jos uždavinius. Temą suskaldė chronologiškai: veikla prieš jaunimo kongresą Čikagoje, jo metu ir po kongreso. Kalbėtoja iškvietė salėje esančius jaunimo organizacijų atstovus pasisakyti apie savo organizacijas. Taip tarė žodį M. Dresleris iš Memmingeno apie skautus, M. Landas iš Müncheno apie studentus, kun.V. Damijonaitis iš Dieburgo apie Jaunimo sekciją Brazaitienės manymu, jaunimas po kongreso pasidaręs kritiškesnis. Ateitin žvelgdama, kėlė mintį steigti kultūrinį jaunimo centrą. Apie Bendruomenę buvo du pranešimai. Tarybos narys dr.V.Lėnertas kalbėjo daugiau apie Bendruomenės tikslus, o K.Dikšaitis apie jos istoriją, sąrangą ir problemas. Diskusijose daugiau apsisistota prie jaunimo uždavinių Bendruomenėje ir Vasario 16 gimnazijos.

Vienas Jaunimo žodžio redaktorių, V.Brazaitis, referavo apie šį laikraštėlį. Pirmieji trys numeriai buvę ramūs ir taikingi, pastarieji du daugiau kritiški. Naujoji linija laikraštėlį padariusi idomesniu. Vieno numerio išleidimas ir išsiuntinėjimas kainuoja 530,--DM Finansuoja rėmėjai, aukotojai ir Kr. valdyba. Dr.Karvelis tvirtino, kad didžiumos kritikuojamų negerovių iš viso nesą, protestavo prieš religijos nuvertinimą ir pravardžiavimą laikraštėlyje, apgailėstavo kad negatyviai vertinama Vasario 16 gimnazija. Dr.M.Baublys jam

prieštaravo, tačiau didelė dauguma dalyvių palaikė dr. Karvelį. Ypač buvo pabrėžtas reikalas būti atsargiems, kalbant apie Vasario 16 gimnaziją. Šia prasme pasisakė gimnazijos absolventai dr. Lėnertas, V. Bartusevičius, MA, studentai A. Šmitas, E. Morozovaitė, M. Landas ir kiti, o taip pat Stuttgarto apyl. pirakas K. Šimanauskas ir kiti Bendruomenės veikėjai.

Rezoliucijos. Svyruota ar iš viso dera svarstyti ir priimti kokias nors rezoliucijas, kadangi nebus kam jų vykdyti. Pagaliau priimtos 3 rezoliucijos: 1. rūpintis jaunimo centro įsteigimu, 2. netolimoje ateityje sušaukti kitą seminarą diskutuoti spaudos reikalams ir 3. padėkoti rengėjams bei rėmėjams, kartu konstatuojant, jog šis seminaras buvo naudingas. Seminare dalyvavo 3 Kr. valdybos nariai: O. Bartusevičienė, A. Šmitas ir Br. Liubinas.

Saarbrücken - Vasario 16 gimnazijos mokyt. S. Antanaitis kovo 30 - balandžio 3 dalyvavo Saaro krašto sostinėje vykusiame Vokietijos gimnazijos mokytojų matematikų, fizikų, chemikų ir biologų suvažiavime. Apie tūkstančio dalyvių tarpe jis buvo vienintelis lietuvis.

Mirusieji

Kovo 5 Kaiserslauterne buvo palaidotas Kazys Kučas, 8593 LS kuopos ir LB Kaiserslauterno apylinkės narys. Velionis buvo gimęs 1912 lapkričio 21 Čikagoje, JAV. Į Lietuvą atvežtas 1914, ten pradžioje gyveno Pasvalyje, o nuo 1938 ūkininkavo Gudelių kaime, Kretingos apskr. 1931-38 tarnavo Lietuvos kariuomenėje, išsitarnaudamas vyr. puskarininkio laipsnį 7 pulke. 1942-45 buvo viršila lietuvių savisaugos batalione, kovojo rytų fronte, neteko vienos kojos. Buvo vedęs ir turėjo sūnų Ksaverą, gim. 1939. Tačiau gyvendamas tremtyje, su šeima Lietuvoje ryšio nebuvo užmezgęs. Mirė staigiai vasario 28. Laidotuvių apeigas atliko kun. B. Liubinas, prie kapo atsisveikinimo žodį tarė 8593 LS kuopos vadas kapt. Juozas Venckus.

Pranešimai

Pavergtųjų tautų demonstracija. Gegužės 24 ir 25 Dortmunde ruošinama Tautų diena. Rengėjų tarpe yra ir lietuvių atstovas. Programa: gegužės 24 d. 15 val. spaudos konferencija Weinzimmer des Goldsaales an der Westfalenhalle, kur vokiečių žurnalistai susitiks su pavergtųjų tautų atstovais. Gegužės 25 d. 10 val. pamaldos Liebfrauenkirche. 11 val. eitynės su vėliavomis ir plakatais į Westfalenhalle. 15 val. Tautų diena: 1. trumpos pavergtųjų tautų atstovų kalbos, 2. referatai su rezoliucijomis, 3. atskirų tautų pasirodymai, 4. šokiai iki 3 val. ryto. Šventėje dalyvaus radijo ir televizijos atstovai.

A. a. E. Simonaičio paminklui statyti aukojo:

Bostono lietuviai evangelikai protestantai, USA 55,-- dol.
Dr. med. W. V. Didžys iš Australijos ... 50,--DM, Irma Müller iš Waldmühlbacho ir mokyt. J. Jurkaitis iš Wahlen'o po 30,--DM, dr. jur. Ag. Lėvienė iš Köln-Niehl ir J. Žilinskas iš ten pat po 10,--DM.
Paminklo statymo reikalais kreiptis į mokyt. Fr. Skėrį, 684 Lampertheim-Hüttenfeld, Litauisches Gymnasium.

INFORMACIJOMS leisti aukojo:

Dr. jur. A. Loew iš Köln-Niehl ir Ant. Turla iš Schwetzigeno po 30,--DM
Kun. XY, Fr. Skėrys iš Mannheimo ir Arm. Lipšys iš Darmstadto po 20,--
J. Žilinskas iš Köln-Niehl - 15,--DM, Tr. Bumbulienė iš Berlyno,
V. Deveikis iš Heidesheimo, B. Matulionis iš Budenheimo ir Jadv. Friedrich iš Bremerhaveno po 10,--DM. Ačiū.
Lietuvių bendruomenės einam. sąskaita: Deutsche Bank, Weinheim
Konto Nr. 01/17978